

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Aphrodisio Presbytero. 99.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

tionem consuetam, suæque dignitati consentaneam modestiam aspernata, in conuivium nocte adhuc vigente infiluit, diuinum oraculum à sapientissimo Daniele expositum fuisse, eumque purpura confestim ac torque donatum inspectante omni exercitu, iisque qui magistratum gerebant (non enim dubium quin sapientiae præmia in promptu essent) atque ipsis præsentibus promulgatum, quod tertius in regia dignitate iam futurus esset, hoc est, post ipsam ac reginam. Quod si quis id in frequenti foro ac non in aula regia promulgari debuisse dicat, illud sciat, ea quæ in regis aulis fiunt, ubique etiam vim obtinere. Ea enim diuinitus immissa sententia quæ intus confirmatur, utique vim obtinere consuevit. Quia illud fortasse verisimilitus est, præconium illud literis quoque consignatum fuisse. Illud porro, quod in palatio factum fuerat, ac iam iamque ubique futurum erat, atque adeo per eius qui imperat, iudicium completum fuerat, Historiographus tanquam factum posuit. Unde etiam Darius Medus, qui tyranno successit, cum nihil eorum, quæ contigissent, ignoraret, cum summo honore affecit.

de Alypio. 97.

Illud fortasse ignoras, id quod dubitationem habet, alia dubitatione minime unquam dissolui: verum nos ab iis rebus quæ in confesso sunt, controuersarum solutionem querere solere:

Leontio Episcopo. 98.

Plerique homines virtutem quidem expectant: verum iter illud, quod ad eam ducit, tenere grauantur. Alij autem virtutem ne quidem esse existimant. Operæ pretium igitur est, iis quidem, ut segnitiam excutiant, persuadere: hos autem docere, virtutem verè virtutem esse.

Aphrodisio Presbytero. 99.

Quoniam Iudæus quidè, ut ad me scri-

φόβος. ἡ δὲ βασίλισσα ἐκτραυμένη
τῆς λογισμῆς ἡ δὲ τῆς βασιλείας
παράλυσον ἀμελήσασα τῆς συνήθους
καὶ ἀρεποῦσης εὐλοσμάς, εἰσπεπίδησεν
εἰς τὸ συμπόσιον ἐπὶ νυκτὸς ὕπνου, τὸ
γὰρ γένος μα, ἐρημικῶς παρὰ
τοῦ σφωτάτου Δαυὶδ. καὶ τῆς μὲν
προφύρας καὶ τῶ ἀδελφικῶ ἀδελ-
φῆμα πεπιμῶσται παρεστῶσης καὶ τῆς
τῆς γραπῆς καὶ τῆς ἐν πλεῖστον κη-
το γὰρ δὲ λοιπὸν τῆς σφῆρας τὰ γέγρα-
τὸ δὲ κηρύγμα γεννηθῆναι ὅτι τῆς πα-
ρόντων ὅτι τρίτος ἔστι ἐν τῇ βασιλείᾳ,
τετῆτι, μετὰ αὐτὸν καὶ τῶ βασιλίδι.
εἰ δὲ πληθῶσιν ἀρετῆς εἰποι τις ἐργῆν
γενεῶν, καὶ οὐκ ἐν τοῖς βασιλείοις γι-
νόσθω, καὶ πανταχοῦ κινούται ἡ γὰρ
ἔδον κυρτοῖς θεοτάτη ψήφος, πα-
ταχοῦ κερταῖν πεφυκεῖ. ἴσως δὲ μάλ-
λον εἰκός καὶ ἐν γραμμασι ἀγαπητοῦ
πῶσθαι. τὸ δὲ ἐν τοῖς βασιλείοις γε-
γεννηθῆναι, ὅσον ἔδειπτα καὶ ὅτι πάντων
ἑσθῆμον. μάλλον δὲ καὶ πεπληρωμέ-
νοι. τῆς χριστῆ τῶ ἀρετῆς αὐτοῦ, ὡς γε-
γονός ὁ Ἰσραὴλ γράφος ἔθηκε. διὸ δὲ καὶ
Δαυὶδ ὁ μῆδης ὁ τὸν τύραννον ἀγαθῆς
ἔα μῆδης ἔδει ἀγνοῖσας τῆς γεννημέ-
θων, τῆς ἀνωτάτω πρὸς αὐτοῖς ἡξίωσεν.

Αλυπίω. 97.

ἴσως ἀγνοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔπρου
ἀπόρρω λυεταί, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ὁμολο-
γηθῆσαν λαμβάνειν εἰσθῆμον.

Λεοντίω ἑπισκόπῳ. 98.

Πολλοὶ τῆς ἀγαθῶν ὀρέζονται
μὲν ἀρετῆς, τὴν δὲ ἐπ' αὐτῶν φέρουσιν
ὁδὸν κινεῖσθαι. ἄλλοι δὲ οὐδ' ἀρε-
τῆς εἶναι ἡγοῦνται. καὶ ἡ γὰρ τοῖς μὲν
πρὸς τὸν ὄκνον ἀποθῆσθαι. τὸ δὲ δι-
δαξαι, ὅτι ὄντως ἀρετῆς ὅτιν ἡ ἀρετῆ.

Αφροδίσιω πρεσβυτέρῳ. 99.

Ἐπειδὴ, ὡς γέγραφε, ἰσθῆτος τις
ἄπει-

ἀπαδευσίης ἀνάπλευς ὡς ὑπερβολὴν χαλαγούς τῶ εἰρηκότος θεῖς εὐαγγελιστῆς. ἢ δ' αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι ἰαγραφόμενα βιβλία, παράγματά σοι παρέσχε, ἀναγκασθὼν ὅτι ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ, ἡ καὶ αὐτὸς ὀκλεῖται καὶ θεῖαν ἡγεῖται, τὰ ὑπερβολικῶς εἰρημνῶν εἰς μέσον ἀγαγεῖν, ἵνα εἰδῆ σκεῖνος, ὅτι καὶ ὁ εὐαγγελιστῆς τῇ παλαιᾷ ἐκείνῃ ἐπόρευος γραφῆ γέγραφε, ἀ γέγραφε. τί οὐ γέγραπται μάθωμεν περὶ μὲν τῆς πόλεως τῆς Χαναανῶν, Πόλις τετειχισμένη ὑπάρχουσι ἕως τῶ ἔραυ. περὶ δὲ τῆς γῆς αὐτῆς λέλεκται, Γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. περὶ δὲ τῆς πλεόντων, Αναβάνουσιν ἕως τῆς οὐρανῶν, καὶ καταβάνουσιν ἕως τῆς ἀβύσσων. ἐρμηνεύεται τοιαροῦ σκεῖνος ὁ ἀγροικόστροφος, μὴ καταφεύγων εἰς θεασίαν, μηδὲ τροπολογεῖν πειράμενος, ἀλλ' αὐτὰ φεράων τὰ παράγματα εἰδ' ἢ διώαται. ἀνάγκη γὰρ αὐτὸν λέγειν ἢ ὑπερβολικῶς εἰρημνῶν, ἢ ἐρμηνείας δέεισθαι. τίς ἐνεκεν ἀμαθίας ἐχάτης κατ' ἑαυτοῦ δέημα φέρων ἐδόξε, ἢ πλάμάνουσα τῶ εὐαγγελιστῆ, τῶ καὶ εἰδόμενος ὑπερβολῆς κεχρησθῆαι κολλάσαντος αὐτῷ, Διατῶ εἰρημνῶν, οἶμαι, ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀκρατός ὅτι ἢ ὑπερβολῆ. ἐν ταῦτα δὲ καὶ κεκραμένη, οὐ γὰρ ἀφῆκεν αὐτῷ ἀπλῶς, ἀλλ' ἐκόλασεν. ὁ δὲ τὰς ὑπερβολὰς κολλάων, δύο ποιεῖ, καὶ τὸν ἑαυτῶ δεικνύει πόθον, καὶ τῆς ἀληθείας ἀπῆται. εἰκὸς δὲ μηδὲ ὑπερβολικῶς εἰρημνῶν, οὐ γὰρ ἐρρήθη, πολλὰ καὶ ἄλλα σημεῖα πεποικέναι τὸν Ἰησοῦ ἐν τῶ κόσμῳ τότε, ἀλλ' ἀδιορίτως πεποικέναι. ἐπὶ δὲ αὐτοῦ ἄλλα τὰ ἔργα τοῦ κόσμου παρεσβύτερα, ἀ πινὰ ἔτε γραφῆ ἔτε βιβλίοις ὑπερδοθῆναι οἴοντε, οὐ μόνον Διατῶ τὸ πληθὺς καὶ τὸ μέγεθος, ἀλλὰ καὶ Διατῶ τὸ ὑπερ λόγον καὶ ὅτι εἶναι. τίς γὰρ διωθήσεται διηγησάσθαι τῶ οὐρανῶν δῆμων τίω φύσιν,

pisti, inscitia plenus, diuinum Euangelistam, quod his verbis usus sit, Ne ipsum quidem mundum capere posse arbitror eos qui scribendi sunt libros, hyperbolicae locutionis damnans, negotium tibi faceffuit: operapretium est ex veteri testamento, quod ipse quoque probat, ac diuinum existimat, ea, quae per hyperbolem dicta sunt, in medium producere, vt ille intelgat, Euangelistam quoque veterem illam Scripturam sequentem, ea scripsisse, quae scripsit. Quidnam igitur scriptum sit, discamus. De Chananæis quidem vrbibus, Vrbes muro cinctæ sunt vsque ad cælum: de terra autem eorum dictum est, Terram fluentem lacte & melle. Denique de nauigantibus, Ascendunt vsque ad cælum, & descendunt vsque ad abyffos. Hæc igitur ille rusticè sapiens exponat, non ad allegoriam confugiens, nec numeralem sensum afferre studens, sed res ipsas explicans. Quod si non potest (necesse est enim vt vel hæc hyperbolicè dicta esse fateatur, vel interpretatione opus habere) quid est, quamobre extremæ inscitia aduersum se argumentū præbens, Euangelistam carpat, qui etiam si hyperbolem adhibuisse videatur, eam tamen mitigauit, dum dixit, puto. Etenim illic quidem mera est Hyperbole: hîc autem temperata. Nec enim eam simpliciter dimisit, sed castigauit ac leniuit. Porro qui hyperbolas castigat, duplicem rem facit: nam & cupiditatem suam indicat, & veritatem attingit. Quin illud quoque probabile est, ne hyperbolicè quidem hoc dictum esse. Nec enim dictum est, Iesum multa quoque alia signa in hoc mundo fecisse, sed indefinite, fecisse. Sunt autem alia ipsius miracula hoc mundo antiquiora, quæ quidem nec scripto, nec libris tradidi possunt, non modò propter multitudinem & magnitudinem, sed etiam quia sermonis & mentis vim superant. Quis enim cælestium agminum naturam, ordinem, ornatum, concordiam, concinnitatem, charitatem, pacem referre poterit, aliâque omnia, quæ ne enumerando qui-

Ioan. 2. 1.

Dent. 1.

Exod. 3.

Psal. 106

dem recenseri possunt: Quod si etiam hoc dictum de dogmatum magnitudine & summitate quispiam accipiat, à vero minimè aberrabit. Ac quidem Apostoli, ea, quæ ceperunt, literis complexi sunt, velut Petrus Apostolici chori Præsul, in eo libro, quo res suas gestas narrat, apertè pronunciauit. Quæ cepimus, scripsimus: at mundus, ne ea quidem, quæ scripta sunt, capere potuit: Nam nec avarus de voluntaria inopia sermonem cepit, nec lasciuus eum, qui de pudicitia erat, nec alienorum bonorum raptor, eum, qui de iustitia, nec crudelis, eum, qui de humanitate, nec iracundus, eum, qui de mansuetudine. Si igitur, quæ Apostoli ceperunt, mundus minimè cepit (idque & Christus clamat his verbis utens, Sermo meus non capit in vobis: & Paulus, cum ait, Capite nos,) quæ ne Apostoli quidem fortasse ceperunt, quonam tandem modo mundus ea cepisset: Per mundum autem, hominum turbâ, mundanarum & terrenarum rerum admiratione percussam intelligit: de qua dictum est, Et mundus eum non cognouit. Hic poro mundus, non locorum, sed morum, non ob literarum multitudinem, sed ob rerum magnitudinem, ea minimè capit.

Paulo. 100.

Quid tu, cum teipsum ignores, ô homo, quæ supra te sunt, quaris? Quid autem dico teipsum? Vnum eorum quæ in manibus sunt, mihi expone: Ac tum ea, quæ supra te sunt, curiosius inquirentem, haud accusabo. Ignis ille à quo artes scaturiunt, non modò à ferro, & ære, ac lapidibus, sed etiam ab aquis & lignis naturæ vi exilit. Hoc ergo miraculum mihi expone: lignone insitus est: quin igitur illud absumit? At non insitus est, quoniam igitur modo ex eo creatur? Cum igitur ignis, sine quo nihil penè quod alicuius prerij sit, homines machinantur (nam & frigori succurrit, & tenebras propulsat, & ad omnem artem ac scientiam adiumento est) nemo

τινὸν τὰ ξιν, τινὸν εὐκοσμίαι, τὸν ῥυθμὸν, τινὸν ἐμμελείαι, τινὸν ἀγάπην, καὶ τινὸν εἰρήνην, πᾶλλα πάντα ἅπαρ οὐδ' ἀριθμῆσαι δυνατὸν. εἰ δὲ καὶ εἰς δογματῶν τις μέγεθος καὶ ἀκρότητα. Οὐκ ἄρα οἱ τὸ εἰρημῶν, οὐκ ἄν Ἀφροδίται τῆς ἀληθείας. οἱ μὲν οὐδ' ἄποστολοι ἃ ἐχρησασαν ἐγραψαν, καθὼς Πέτρος ὁ κορυφαῖος τῶ χροῖ ἐν ταῖς ἐαυτῶν πράξεσι σαφῶς ἀπεφώνησε, ἃ ἐχρησάσμεν, ἐγράψαμεν, ὅδε κόσμος οὐδὲ τὰ γραφεία ἐχρησῆσιν. ὁ γὰρ φιλοχρήματος, οὐκ ἐχρησῆσεν τὸν τῆς ἀκτιμωσύνης λόγον. ἔδ' ὁ λάγνος, τὸν περὶ σωφροσύνης, οὐχ ὁ πλεονέκτης, τὸν περὶ δικαιοσύνης, οὐχ ὁ ἄμωος, τὸν περὶ φιλανθρωπίας, οὐχ ὁ θυμώδης, τὸν περὶ πραότητος. εἰ τοίνυν ἃ οἱ ἄποστολοι ἐχρησῆσαν, ὁ κόσμος οὐκ ἐχρησῆσεν. καὶ βοᾷ ὁ μὲν Χελεῖος, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χροῖ ἐν ὑμῖν. ὁ δὲ Παῦλος, Χωρήσειτε ἡμᾶς. ἃ μὲν οἱ ἄποστολοι ἴσως ἐχρησῆσαν, πῶς ἂν ὁ κόσμος ἐχρησῆσεν κόσμον δὲ χαλεῖ, τὸν περὶ τὰ κοσμικὰ καὶ γῆινα πράγματα ἐπισημῶν ὄχλον. περὶ ἔρρηθῆς καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ἔ χροῖ δὲ ὁ εἰρημῶος κόσμος, ἔ τόπων, ἀλλὰ τῶτόπων. ἔ Ἀφροδίτης γραμμάτων, ἀλλὰ Ἀφροδίτης μέγεθος πραγμάτων.

Παύλω. ρ.

Τί τὰ χεῖ σαυτὸν ἀγνοῶν, ἄνθρωπε, τὰ ἅπαρ σαυτὸν ζητεῖς; καὶ τί λέγω τὰ χεῖ σαυτὸν; ἐν τῷ ἐν χροῖ μοι ἐρμήνευσον, καὶ τότε τὰ ἅπαρ σαυτὸν πολυπραγμονοῦντα, οὐκ ἀπίστομα, τὸ πῦρ, ἃφ' ἔπηγάξουσιν αἱ τέχναι, οὐ μένον ὑπὸ σιδήρε καὶ χαλκοῦ καὶ λίθων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ὕδατων καὶ ξύλων ἐκτιπῶν πέφυκε. διηγήσαι οὐ μοι τὸ θαῦμα. ἄρ' ἐγγεῖται τῷ ξύλῳ; πῶς οὐκ ἀναλίσκει πῦρ; ἀλλ' οὐκ ἐγγεῖται, πῶς οὐκ ἐξ αὐτοῦ τίπτεται; εἰ τοίνυν τὸ πῦρ, ἔσεναι χροῖ ἔδεν ἀξιόλογον μηχανῶνται ἄνθρωποι. ἔπικουρον γὰρ ἔστι ψύχας, σιότι δ' ἀλεξιφάρμακον, σὺνερῶν δ' εἰς πᾶσαι τέχνην καὶ ἔπισημῶν.